ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ Ἀριθμὸς 10 Ἐν Κων[πόλει, ΣΑΒΒΑΤΟΝ 21 Μαρτίου 1909

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ Γ. ΜΑΝΟΥΣΟΣ | Ἕκαστον φύλλον παράδες 20 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ὁ θρύλλος τῶν καλαμιῶν.

Ο "ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ"

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

Γραφεῖα: Κουρσοὺμ χάν, ἀριθμ. 3.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐτησία	ἐν Κωνσταντι ουπόλει.	Γρ.	30
»	» ταῖς Ἐπιρχίαις.	»	40
»	» τῷ Ἐξωτερικῷ.	Φρ.	10

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Πεννιές. — Ι. Ἀσάνης, **Ἀνέκδοτα Δ. Σολωμοῦ.** — Ἠρ. Πίντζα, **Ἡ θεία μου.** — Κ. Μπέλα, **Τρελλοὶ στίχοι** (ποίημα). — Δημ. Γ. Χριστοφορίδου, **Ἓν βλέμμα εἰς τὸ παρελθόν.** — Ν. Ἀμουργιανοῦ, **Αἰώνιο ξαναγέννημα.** (ποίημα), — Ξεροφύλλου, **Ἡ πρόσκλησις** (Κωμωδία). — Ἀντιξόου, **Διατὶ οἱ Γάλλοι κατέλαβον τὴν Ἀλγερίαν.** — Ὁμηρικοῦ, **Χρονογράφημα.** — Γρ. Ξενοπούλου, **Μαργαρίτα Στέφα.** (Μυθιστόρημα). — Διον. Στερνάρα, **Ὁ ἀπελπισμένος.** (ποίημα), — **Ὀλιγόστιχα, ἀνέκδοτα. αἰνίγμα, λύσεις αἰνιγμάτων, γνωμικά, ἀστεῖα, ἀλληλογραφία, εἰκόνες.**

ΠΕΝΝΙΕΣ

*** Ἡ ἐν Ἠπείρῳ κατάστασις περιγράφεται διὰ τῶν μελανωτέρων χρωμάτων ὑπὸ τῶν ἐκεῖθεν ἀφικομένων. Εἰς πολλὰ χωρία κρατεῖ ὁ τρόμος. Οἱ Ἀλβανοὶ (ἑτοντες εἰς πρᾶξιν τὸ προδιαγραφὲν πρόγραμμά των, ἐπιτίθενται ἀγρίως, τῇ ἀνοχῇ τῶν ἀρχῶν, ἐναντίον παντὸς Ἑλληνικοῦ χωρίου. Λαμβάνουν χώραν αἱματηρόταται συγκρούσεις. Καὶ καμμία πρόνοια ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως δὲν λαμβάνεται. Ποῦ μέλλει νὰ καταλήξῃ ἡ ἔκρυθμος αὕτη κατάστασις; Πρέπει πάντοτε τὰ ἐσωτερικά μας πράγματα νὰ διορθοῦνται διὰ ξενικῆς ἐπεμβάσεως;

*** Ἡ ἐνδυσιώδης ὑποδοχή, ἣς ἔτυχε τὸ ἐπαινετὸν ἔργον τῆς ἐγκρίτου συναδέλφου «Προόδου», πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῆς σχολῆς τῶν γλωσσῶν, μᾶς κάμνει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἐπὶ τέλους ἐσυνετίσθημεν. Ἀλλὰ μὴ ἡ συνέτισις αὕτη εἶναι μία ὁρμή, προκληθεῖσα ἐκ τῶν στιγμιαίων ἐντυπώσεων; Τὸ φοβούμεθα πολύ, χωρὶς νὰ ἔχωμεν τὴν πρόθεσιν νὰ προδικάσωμεν τὰς πράξεις μας τῆς αὔριον. Τὸ Ρωμαϊκὸ ἐξάπτεται ἀμέσως καὶ εὐκόλως πάλιν καταπραΰνεται. Καλὸν εἶναι νὰ ἐκμεταλλευθῶμεν τὴν περίστασιν. Καλὸν ὅμως εἶναι ἐπίσης καὶ οἱ εὐεργέται τῶν ἀσθενῶν καὶ παραλύτων νὰ φανῶσι διὰ μίαν φορὰν θεραπεύοντες τὴν ζωήν, τὴν ὑγείαν. Διὰ τοῦ ὀβολοῦ μόνον τῆς χήρας δὲν κατορθοῦνται μεγάλα πράγματα καὶ μάλιστα εἰς χρονικὸν διάστημα τόσον μικρὸν ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ περίστασις.

*** Ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες τὸ ἀριστούργημα τοῦ ἐν Ἀθήναις λογογράφου κ. Γρ. Ξενοπούλου, τὴν «Μαργαρίταν Στέφα», μυθιστόρημα ἑπτανησιακῆς ὑποθέσεως, ἀνῆκον εἰς τὴν πραγματικὴν σχολήν. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐκρίθη εὐμενέστατα ὑπὸ τῶν κριτικῶν ὅταν τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Ἑστίαν» καὶ κατόπιν ὅταν ἐξεδόθη εἰς τόμον. Πιστεύομεν ὅτι τὸ ὁμογενὲς δημόσιον θὰ ἐπικροτήσῃ τὴν ἐν τῷ «Ἐπικαίρῳ» δημοσίευσίν του, καθ' ὅσον ἐβαρύνθη πλέον νὰ τροφοδοτῆται διὰ χυδαιοτάτων μυθιστορημάτων γαλλικῆς προελεύσεως. Ἡ «Μαργαρίτα Στέφα», ἔργον ὑγιὲς διακεκριμένου συγγραφέως, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ἀναγνωσθῇ ἀπλήστως.

*** Ἡ στάσις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος εἰς τὸ Ἱεροσολυμητικὸν ζήτημα, ἤρχισε νὰ καθίσταται ἀνεξήγητος. Ἡ Σύνοδος ὁλόκληρος ἐσέχθη καὶ ἀνεγνώρισε τὸν συμβιβασμόν, ὁ Ἐθνάρχης μας ὅμως ἐμμένει εἰς τὰς πρώτας Του σκέψεις. Τί πρόκειται νὰ συμβῇ λοιπόν; Ἡ ὑποχώρησις Αὐτοῦ κατόπιν τῆς γνωστῆς δηλώσεως, θὰ εἶναι αὐτόχρημα ταπείνωσις. Ἡ μόνη διέξοδος εἶναι ἡ ὁδὸς ἡ ἄγουσα κατευθεῖαν πρὸς μίαν παραίτησιν.

*** Καὶ ἀφοῦ ὡμιλήσομεν περὶ ἱεροσολυμητικοῦ ζητήματος, ἀνάγκη νὰ προσθέσωμεν μίαν ἀλήθειαν. Τινὲς τῶν ἐφημερίδων, ὁμιλοῦσαι περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἐπαγγονται καὶ τὰ ἑξῆς: Τὸ ἔθνος σύσσωμον καταβοᾷ, τὸ ἔθνος σύσσωμον ταράσσεται, τὸ ἔθνος σύσσωμον ὀδύρεται διὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν κτλ. Ἡ μαύρη ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὸ ἔθνος δὲν εἶναι τόσον ἄρρωστον ὅσον ὑποθέτουν αἱ ρηθεῖσαι ἐφημερίδες, ἵνα καταβοᾷ σύσσωμον, ἵνα ταράσσεται σύσσωμον, ἵνα ὀδύρεται διὰ βυζαντινισμούς. Τὸ ἔθνος σήμερον ἔχει ὡραιότερα ἰδανικὰ καὶ ζωτικώτερα. Ἂς τὸ ἀφήσωμεν ἥσυχον λοιπὸν καὶ ἂς μὴ τοῦ πειράζωμεν τὰ νεῦρα.

*** Τὸ περὶ ἐκπαιδεύσεως νομοσχέδιον διαφεῖ τὰς ὑπαρχούσας ἐν τῷ κράτει σχολὰς εἰς κυβερνητικὰς καὶ ἰδιωτικάς. Ἰδιωτικαὶ σχολαὶ θὰ θεωρῶνται καὶ ὅλαι αἱ ἑλληνικαί μας σχολαί. Διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς διδασκαλίαν ἀντισυνταγματικῶν ἰδεῶν ὑπόλογοι καλίστανται αὐτοὶ οἱ διευθυνταί των. Τὸ τελευταῖον τοῦτο θέσπισμα μᾶς ἐπιβάλλει τὴν ἁπλουστάτην ἐρώτησιν εἰς τὴν ἐκπονήσασαν τὸ νομοσχέδιον κυβέρνησιν. Αἱ ξέναι σχολαὶ θὰ θεωρῶνται καὶ αὐταὶ ἰδιωτικαί; Θὰ εἶναι ὑπόλογοι οἱ διευθυνταί των διὰ τὴν ἐν αὐταῖς διδασκαλίαν ἀντισυνταγματικῶν ἰδεῶν;

*** Φίλος ἔμπορος ἐκ Θεσσαλονίκης μᾶς γράφει: «Κατήντησε πλέον νὰ εἴμεθα οἱ ἀντίπαλοι ὅλων τῶν φυλῶν. Διατί αὐτό; Φαίνεται ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα καρφὶ στὸ μάτι των, δηλ. ἐμπόδιον εἰς τὰ καταχθόνια αὐτῶν σχέδια. Μέχρι σήμερον εἴχομεν τοὺς Βουλγάρους, τοὺς χαριτωμένους Βλάχους, τοὺς μετρουμένους εὐτυχῶς ἐπὶ τῶν δακτύλων τῆς μιᾶς χειρός, τοὺς Τούρκους, οἱ ὁποῖοι ἀπατώμενοι ὑπὸ ὑποκριτῶν ἀρέσκονται νὰ συνεργάζωνται μετ' αὐτῶν ἐναντίον μας, ἴσως διότι ἡμεῖς δὲν ψευδόμεθα, δὲν ὑποκρινόμεθα, δὲν ἀπατῶμεν, καὶ τώρα τελευταίως προσετέθησαν εἰς τοὺς πρώτους καὶ οἱ Ἑβραῖοι. Μέχρι σήμερον οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραὰμ ἔζοῦσαν μεθ' ἡμῶν ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἁρμονίᾳ. Σήμερον ὅμως εὗρον καὶ αὐτοὶ αἰτίαν νὰ μᾶς κηρύξωσι τὸν πόλεμον. Βεβαίως ὁ πόλεμος αὐτὸς δὲν ἔχει βλέψεις ἐθνικάς, ἀλλὰ ἐμπορικάς. Ὑπάρχει λοιπὸν ἐν μεγάλῃ κλίμακι μάλιστα κεκτυγμένος ἐμπορικὸς πόλεμος μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ἑβραίων. Νὰ ἴδωμεν ποῦ θὰ καταλήξῃ».

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

Σ. Σ. Ε. Ὁ συνεργάτης μας κ. Ἰάσων Ἀσάνης εὑρεστήθη νὰ μᾶς παραχωρήσῃ ὀλίγα τινὰ ἀνέκδοτα περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τοῦ μεγάλου μας ποιητοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ. Τὰ ἀνέκδοτα ταῦτα, τὰ ὁποῖα οὐδεμία τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδόσεων τῶν ἔργων του περιέχει καὶ τὰ ὁποῖα συντελοῦν εἰς τὴν τελειοτέραν διαζωγράφησιν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ποιητοῦ τῶν «Ἐλευθέρων Πολιορκημένων», πιστεύομεν ὅτι θὰ ἀναγνωσθοῦν ἀπλήστως ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Ἐπικαίρου».

Μίαν ὥραν μακρὰν τοῦ Ἀργοστολίου, ἐπὶ τῆς γραφικωτάτης Λειβαθοῦς, εὑρίσκεται ἕνα μικρὸν χωριουδάκι, ἀποτελούμενον ἀπὸ 10 ἕως 12 οἰκίας. Ὀνομάζεται Κουντουρᾶτα. Μ' ὅλην ὅμως τὴν μικρότητά του εἶναι σημαντικό, διότι ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς δύο σημαινούσας καὶ πλουσίας οἰκογενείας τῆς Κεφαλληνίας. Εἰς τὰς οἰκογενείας Κούπα καὶ Κουντούρη. Αἱ οἰκίαι του δὲν ἔχουσι τὴν ὄψιν ἁπλῶν χωρικῶν οἰκημάτων, ἀλλ' ἀληθινῶν ἀνακτόρων μεσαιωνικοῦ μεγαλείου. Εἰς τὸ χωριουδάκι αὐτὸ κατοικοῦσεν ἡ θεία μου, ἀδελφὴ τοῦ πατρός μου καὶ σύζυγος τοῦ ἄλλοτε ἐν Μπερδιάσκα τῆς Ρωσίας μεγαλεμπόρου Δημ. Κούπᾶ. Μετὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ συζύγου της ἀπεσύρθη εἰς τὸν πατρογονικὸν τοῦ ἀνδρός της οἶκον, ὁμοιάζουσα ἐκεῖ ὡς ἀληθὴς πυργοδέσποινα φεουδαλικῆς ἐποχῆς.

Τὴν ἐπεσκεπτόμην συχνὰ τὴν θείαν μου, ἥτις τόσον μὲ ἠγάπα καὶ προσπαθοῦσα πάντοτε νὰ εὕρω τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὴν ἐπισκεφθῶ εἰς τὸ ἐρημικόν της τὸ χωριό. Εἰς τὸ ἴδιον χωρίον κατῴκει καὶ ὁ Κωνσ. Μαντούκης, ἀνὴρ ἑξηκοντούτης περίπου, χονδρός, στρογγυλοπρόσωπος, πάντοτε φρεσκοξυρισμένος. Ὅλον του τὸν βίον διῆλθε ταξειδεύων ἐν Ρωσίᾳ. Συνεζεύχθη μετὰ μέλους τῆς οἰκογενείας Κούπα, ἡ ὁποία τὸν κατέστησεν ἀρκετὰ πλούσιον. Ἦτο ὁμιλητικώτατος, ἐζήτει πάντοτε ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσῃ καὶ νὰ διηγηθῇ πολλὰς ὡραίας καὶ ἀξιοπερίεργους ἱστορίας. Ἐπεριέγραφε δὲ τόσον καλὰ τὰ θέματά του, ὥστε καθίστατο ἀληθινὴ ἀπόλαυσις.

Μίαν ἡμέραν ποῦ ἐπεσκέφθην τὴν θείαν μου, συνήντησα ἐκεῖ τὸν κ. Μαντούκην συνομιλοῦντα μετ' αὐτῆς. Ὅταν ἀνεχώρησεν, ἡ θεία μου μοῦ λέγει: Τὸν ἐροσκάλεσα δι' αὔριον τὸ ἑσπέρας νὰ δειπνήσωμεν μαζύ, νὰ εἶσαι καὶ σὺ ἐδῶ νὰ τὸν βάλωμεν νὰ μᾶς διηγηθῇ κάτι διὰ τὸν Σολωμόν.—Πῶς, ἀπήντησα, ἐγνώρισε τὸν Σολωμόν;—Βέβαια, ἔκαμεν ἡ θεία μου. Ὅταν ἦτο μικρὸ παιδὶ ἐστάθη ὑπηρέτης τοῦ Σολωμοῦ εἰς Κέρκυραν. Ἡ ἀπάντησις τῆς θείας μου μὲ ἠλέκτρισε καὶ ἀνυπομόνως περιέμενον τὴν ἀνατολὴν τῆς αὔριον. Ἐσυνήθιζεν ἡ θεία μου καθ' ὅλας τὰς ἐπισήμους ἡμέρας νὰ διοργανώνῃ δεῖπνα, μόνον καὶ μόνον, διὰ νὰ συναζώμεθα πλησίον της οἱ συγγενεῖς της. Τὴν ἐπαύριον λοιπόν, ἡμέραν τῆς Ὑπαπαντῆς, συνηθροίσθημεν περὶ αὐτὴν ὅλοι οἱ συγγενεῖς. Τὸ δεῖπνον ἐτελείωσεν ἐν μεγάλῃ εὐθυμίᾳ καὶ ἡ ρομπόλα ἔρρευσεν ἀφθόνως.

Εὑρισκόμεθα εἰς τὰ ἐπιδόρπια καὶ ὁ Κωνσταντάκης ἔλεγεν, ἔλεγε πολλά! Αἴφνης ἐνῷ ἐκαθάριζεν ἕνα πορτοκάλιον λέγει: «Νὰ σᾶς διηγηθῶ ἕνα νόστιμο ποῦ μοῦ συνέβη ὅταν ἤμουν στὴν Κέρκυρα. Ἐκατεβαίναμεν ἕνα πρωὶ μὲ τὸν Σολωμὸν εἰς τὴν ἀγορὰν διὰ νὰ ψωνίσῃ πορτοκάλια, ποῦ τὰ ἀγαποῦσε πολύ.—Ναί, ναί, ἀπηντήσαμεν ὅλοι μαζύ, διηγήσου μας τίποτε περὶ τοῦ Σολωμοῦ.—Εὐχαρίστως, ἀπήντησεν ὁ Μαντούκης. Ὅταν ἐπρωτοπῆγα στὴν Κέρκυρα ἤμουν ὀκτὼ χρονῶν. Ὁ πατέρας μου ἦτο ἐκεῖ πρὸ ἑνὸς ἔτους καὶ ἐμπορεύετο κρασιὰ καὶ τυριά. Οἱ δουλιές του, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, πήγαιναν καλὰ καὶ ἔτσι μᾶς ἔγραψε καὶ πήγαμε καὶ τὴ μητέρα μας ἐκεῖ. Εἰς τὸ μαγαζί μας ἤρχετο τακτικώτατα καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ ποιητοῦ καὶ ψώνιζε κρασὶ καὶ τυρὶ κεφαλλονήτικο. Ἄλλο κρασὶ ἀπὸ κεφαλλονήτικο δὲν ἔπινε. Ἐγὼ μετροῦσα τὸ κρασί. Ὁ Σολωμὸς μὲ εἶδε καὶ γυρίζει καὶ λέγει στὸν πατέρα μου:—

Παιδί σου εἶναι αὐτό;—Μάλιστα, σιὸρ κόντε, ἀπάντησε ὁ πατέρας.—Νὰ σοῦ ζήσῃ. Καὶ μὲ πῆρε κοντά του καὶ μὲ χάϊδεψε. Ἔπειτα στράφηκε πάλε στὸν πατέρα μου καὶ πρόσθεσε:

—Νὰ μοῦ τόνε δώσῃς, θὰ τὸν πάρω στὸ σπίτι νὰ μάθῃ γράμματα, νὰ μάθῃ καὶ ἰταλικά. Θὰ εὐχαριστηθῇ καὶ ὁ Διονύσιος.—Εὐχαρίστως, κόντε μου, εἶπε ὁ πατέρας μου. Ἡ ἀπόφασις ἔγινε. Ἐπῆρα στὸ χέρι ἕνα μπουκάλι κρασὶ καὶ μιὰ μιζίθρα καὶ ἀκολούθησα τὸν κόντε. Κάθουνταν κατὰ τὴν Γαρίτσα, κοντὰ στὸ ξενοδοχεῖον Μπέλα Βενέτσια. Μπροστὰ στὸ σπίτι ὑπῆρχε κῆπος. Ὁ ποιητὴς εὑρίσκετο ἐκεῖ. Τὸν πλησιάσαμε.—Νιόνιο, τοῦ λέγει ὁ ἀδελφός του, σοῦ ἔφερα ἕνα πολὺ ἔξυπνο παιδί, θὰ σὲ βοηθῇ νὰ καλλιεργῇς τὰ ἄνθη. Εἶναι γυιὸς τοῦ Μαντούκη. Μετὰ τὰς συνηθισμένας διατυπώσεις, πῶς σὲ λένε, πότε ἦρτες, σὲ ἀρέσει ἡ Κορφοῦ, θέλεις νὰ μείνῃς κοντά μας, σὲ ἀρέσει ὁ κῆπός μου κ.τ.λ. εἶπε: Νά, βλέπεις, ὅλα τὰ συγυρίζω ἐγώ. Τὸ μόνον πρᾶγμα ποῦ μ' ἀρέσει εἶναι νὰ περιποιοῦμαι τἄνθη. Αὔριον θὰ σὲ στείλω σένα μέρος νὰ πάρῃς ὀλίγα φυτὰ βασιλικοῦ. Καὶ ἔτσι ὁμιλῶντας ἐφθάσαμε στὸ σπίτι. Στὴν ἐξώπορτα ἁπλωνόταν μιὰ μεγάλη καὶ ὡραία περγουλιά (Δράνα).—Νά, μὲ λέγει, ὕστερα ν' ἀναβῇς στὶς κολόνες καὶ νὰ δέσῃς τὶς βέργες. Τώρα πᾶμε νὰ φᾶμε. Καλὸ εἶναι τὸ κρασί, παλιοκεφαλλονίτη; Ὕστερα ἀπὸ τὸ γεῦμα ὁ ποιητὴς συνήθιζε νὰ κοιμᾶται καὶ πῆγε νὰ κοιμηθῇ. Εἰς τὸ σπίτι ἐκάθονταν οἱ δύο ἀδελφοὶ μὲ

μιὰ μόνον γραῖαν ὑπηρέτριαν. Ἡ πρώτη μέρα πέρασε καλά, ὁ ποιητὴς μὲ πῆρε μὲ καλὸ μάτι. Τὸ ἀπόγιωμα περιποιηθήκαμε τὴν περγουλιά. Κάθε πρωὶ κατεβαίναμε μὲ τὸν ἀδελφὸν τοῦ ποιητοῦ εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ψουνίζαμε. Ὁ ποιητὴς δὲν ἀνακατώνετο εἰς τίποτα καὶ ἐξ ἄλλου δὲν εἶχε καὶ καμμιὰ ἰδέα τοῦ πρακτικοῦ βίου, δὲν ἤρχετο σὲ πολλὰ λόγια καὶ πολὺ περισσότερο εἰς συμφωνίας τῆς ἀγορᾶς. Ἦτο ἰδιότροπος καὶ παράξενος, ὅσον μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε καὶ συχνὰ τὸν ἔπιαναν νευρικὲς ταραχές. Τὸ παραμικρότερο πρᾶγμα τὸν ἐπείραζε, δὲν ἀντεῖχε εἰς σφοδρὰς συγκινήσεις. Ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες ὕστερα ἐπέστρεφα ἀπὸ τὴν ἀγοράν, ἐψούνισα, ἐνθυμοῦμαι λαυράκι καὶ ἐπῆγα νὰ τοῦ τὸ δείξω, διότι ἀγαποῦσε πολὺ τὸ ψάρι.

(Ἕπεται συνέχεια) **Ἰάσων Ἀσάνης.**

ΜΟΝΟΚΟΝΤΙΛΙΕΣ

Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ

Ἀνοικτόκαρδη γυναῖκα ἡ θειά μου. Καὶ γι' αὐτὸ τὴν ἀγαπῶ πολὺ καὶ πάγω καὶ τὴ βρίσκω συχνά. Μὲ ὑποδέχεται πάντα μὲ χαρὰ καὶ κάθε ἐπίσκεψή μου εἶναι σωστὸ πανηγύρι. Μὲ καταλαβαίνουν ἀπὸ τὸ κτύπημα τῆς πόρτας καὶ μπρρρ! πατεῖς με-πατῶ σε, μάνα καὶ παιδιὰ κατρακυλοῦν οἰκογενειακῶς τὴν σκάλα ποιὸς νὰ με πρωτανοίξῃ. Τὰ καλῶς ὥρισες καὶ τ' ἄλλα κομπλιμέντα γίνουνται στὸ κατῶφλι τῆς ἐξώπορτας· καθὼς στιβάζουνται ὁ ἕνας ἀπάνου στὸν ἄλλο, μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ περάσω προτοῦ νάβγῃ ὅλη ἡ γειτονιὰ στὰ παράθυρα καὶ τὶς πόρτες ἀπ' τὶς φωνὲς καὶ τὸ κακὸ ποῦ γίνεται.

Μετὰ πολλὰ μπαίνουμε μέσα, λέμε κουταμάρες καὶ ξεσηκόνουμε τὸν κόσμο μὲ τὰ κάχλανα.

Μ' ὅλες της ὅμως τὶς χάρες ἡ θειά μου ἔχει—ὅπως ὅλες οἱ θεὲς τοῦ κόσμου—καὶ μιὰν ἀδυναμία· νὰ κάνῃ προξενιές. Ἡ φιλοσοφία της γιὰ τὸν προορισμὸ τοῦ ἀνθρώπου εἶναί πως οἱ νέοι πρέπει νὰ παντρεύουνται καὶ οἱ γέροι νὰ φοροῦν παντόφλες ὅταν πίνουν τὴ βραδινὴ μαστίχα. Αὐτὴ τὴν ἀδυναμία τήνε κληρονόμησε καὶ ἡ ἐξαδέλφη μου, ἡ κόρη της ἡ Φιφὴ καὶ φυσικὰ τὰ βάλθηκαν νά με παντρέψουν. Μόλις καθήσω καὶ ἀρχίζουν μὲ τὶς προξενιές.

— Σοῦ βρῆκα ἕνα κορίτσι μάλαμα, ἀρχινᾷ ἡ θειά μου ταχτικὰ καὶ στερεότυπα.

— Ποιάνα, μαμά; ρωτᾷ ἡ Φιφή.

— Καλέ, τὴ Λιλή, ποῦ ἤτανε χτὲς ἐδῶ!

— Ἄ! χρυσὸ κορίτσι! Πάρτηνε, καϋμένε! Ὅλες οἱ φιληνάδες τῆς ἐξαδέλφης μου, ποῦ τυχαίνει νὰ πάνε σπίτι της τὴν παραμονή, ποῦ θὰ πάγω κ' ἐγὼ εἶναι κορίτσια μάλαμα . . . ὅπως ὅλα τὰ κορίτσια τοῦ κόσμου: νοικοκερές, τίμιες κτλ., μάλαμα ὅμως σταμπαρισμένο, οὔτε κάρτο τῆς λίρας.

Τὶς περασμένες γιόρταζε ἡ ἐξαδέλφη μου. Φυσικὰ πῆγα νά της κάμω ἐπίσκεψη. Στὸ σαλόνι βλέπω καμμιὰ εἰκοσαριὰ κορίτσια Κουβέντες, χάχλανα, μουσικὴ κτλ.

— Σοῦ βρῆκα ἕνα κορίτσι . . . μοῦ λέγει ἡ θειά μου, τὴν ὥρα που μ' ἀπόβγαζε·

— Μάλαμα! τῆς λέγω.

— Κι' ἐγὼ ἕνα! φωνάζ' ἡ Φιφή.

— Καὶ ποιὰν ἀπ' ὅλες, νὰ δοῦμε;

— Μά . . . ξέρω κ' ἐγώ; Ὅλες εἶναι χρυσᾶ κορίτσια.

— Ὅλες, καϋμένε! βεβαιώνει ἡ ἐξαδέλφη μου, μὲ φωνὴ παρακαλεστική.

— Ὅλες; . . . σὰν πολλὲς μοῦ φαίνουνται.

Ἡρ. Γ. Πίντζας.

ΤΡΕΛΛΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Μὲς σ' ὀνειροπλανέματα μέσ' στοῦ χοροῦ τὴ ζάλη
Μ' ἄφταστο πόθο στὴ ψυχὴ καὶ πίκρα στὴν καρδιὰ
Σὰν ἕνα ὀνειροπλάνεμα σ' ἐκεῖν' τὴν παραζάλη
Σὲ εἶδα μὰ βραδιά.

Περνᾷ ὁ καιρὸς ἀδιάφορος καὶ πίσω του σκορπίζει
Ἰδανικὰ ἀτέλειωτα, ὀνείρατα χαμένα
Μὲς σὲ ὀνείρων πέλαγα τοὺς πόθους μου βυθίζει
Συντρίμμρα ἀγάπης σέρνωνται στὸν ὄχτο! ὠϊμένα! . . .

1908. **Κίμων Μπέλλας.**

ΕΝ ΒΛΕΜΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Τὸ νὰ γράφῃ κανεὶς περὶ Ζολᾶ σήμερον εἶναι ἐπάνω κάτω ἀναχρονισμός. Οἱ σημερινοὶ μάλιστα Γάλλοι λογογράφοι τὸ θεωροῦν καὶ ἔγκλημα· καὶ βέβαια δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ γίνῃ λόγος δι' ἕνα ρυπαρογράφον. Τὸν παρεχώρησαν θέσιν εἰς τὸ Πάνθεον, διὰ νὰ ἐπισφραγίσουν τὸν θρίαμβον τῆς Γαλλικῆς δικαιοσύνης μὲ τὴν ἀποθέωσιν ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἔπαιξε σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν ὑπόθεσιν Δρέϋφους. Ἡ νεωτέρα Γαλλικὴ κριτική, τὸν κατεδίκασεν ὡς ἀρχηγὸν τῆς φυσιολογικῆς σχολῆς. Οἱ ὀπαδοί του ἀπεσκίρτησαν, καὶ ὁ καθένας ζητεῖ νὰ μορφώσῃ ἰδικήν του σχολήν· καθένας ἀναλόγως τῆς ἰδιοσυγκρασίας του προσπαθεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὴν τέχνην χαρακτῆρα νέον, διάφορον τοῦ παλαιοῦ ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν καὶ τὴν μορφήν. Βεβαίως ἡ περίοδος αὐτὴ εἶναι μεταβατική, καὶ δὲν θὰ ἀργήσῃ ἡ σύμπηξις σχολῆς, μὲ ἀρχὰς ὡρισμένας· ὑπάρχουν βεβαίως τεχνῖται τοῦ λόγου, ἀλλὰ λείπει ὁ ἀρχηγός.

Ἡ οὕτως ἢ ἄλλως ὁ Ζολᾶ τελευταῖος ἀρχηγὸς σχολῆς ἔχασε τὰς συμπαθείας των· μία ἀπὸ τὰς πολλὰς αἰτίας τῆς δυσμενείας αὐτῆς, εἶναι καὶ ἡ ἀξίωσις τοῦ Ζολᾶ ὅπως στηρίξῃ μέγα μέρος τοῦ ἔργου του ἐπὶ ἀορίστων δεδομένων τῆς θετικῆς ἐπιστήμης. Ὡς κρίκον συνδέοντα τὸ εἰκοσάτομον ἔργον του (Histoire naturelle et sociale d' une famille sous le second Empire ὑπὸ τὸν τίτλον Les Rougon-macquart) ἔθεσε τὸν φυσικὸν νόμον τῆς κληρονομικότητος (ὅρα καὶ Ἴψεν).

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ ἐπιστήμη. τὴν ὁποίαν ἠθέλησε νὰ ἐκμεταλλευθῇ, εὑρίσκεται ἀκόμη ἐν καταστάσει ζυμώσεως καὶ ἑπομένως κανὲν ἐξαγόμενον αὐτῆς ἀναφερόμενον εἰς τὴν ψυχολογίαν καὶ ἐν γένει τὴν ζωὴν δὲν εἶναι τόσον θετικὸν ὥστε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις μυθιστορήματος καὶ ἀφετηρία κοινωνιολογικῶν καὶ ψυχολογικῶν παρατηρήσεων. Τὸ νὰ θέλῃ κανεὶς διὰ τῆς ἱστολογίας καὶ νευρολογίας νὰ ἐξηγήσῃ τὴν δρᾶσιν χαρακτήρων μυθιστορικῶν, εἶναι, μὰ τὴν μαύρ' ἀλήθεια toupet ἀσυγχώρητον. Ὁ νόμος τῆς κληρονομικότητος, ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως, ὁ ἀγὼν τῆς ὑπάρξεως καὶ ἡ φυσικὴ διαλογή, ἀπετέλεσαν τὸ ἀντικείμενον τῶν σοφῶν μελετῶν καὶ πειραματικῶν ἐρευνῶν τοῦ διασήμου Δαρβίνου καὶ τῆς φυσιολογικῆς σχολῆς ἐν Γερμανίᾳ πρωτοστατοῦντος τοῦ καθηγητοῦ Hæckel.

Ἀλλ' ὅλοι αὐτοὶ ἐνῷ, ἀφ' ἑνὸς παραδέχονται τὸν νόμον τῆς κληρονομικότητος ἐν συνδιασμῷ μὲ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁποίους ἀνέφερα, ὡς βέβαιον ῥυθμιστὴν τῶν σχέσεων, αἱ ὁποῖαι ἐκανόνισαν καὶ κανονίζουν τὴν ἐν γένει ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφ' ἑτέρου ὅμως κανεὶς δέν ἰσχυρίσθη ὅτι ἠμπορεῖ σαφῶς νὰ ἀποφανθῇ περὶ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ χρόνου τῆς φυσικῆς ἐπιδράσεως τῶν γονέων ἐπὶ τῶν τέκνων.

Ὁ ἐπιστήμων εἶναι ἄνθρωπος σταθερᾶς ἰδιοσυγκρασίας, οὐδέποτε παρασύρεται ἀπὸ τὴν ἐξακρίβωσιν ἑνὸς φαινομένου φυσιολογικοῦ εἰς σχηματισμὸν γενικοτήτων θετικῶν, προχωρεῖ μὲ βῆμα μετρημένον καὶ πολὺ ἐπιφυλακτικόν.

Δὲν ἠμποροῦμεν ὅμως νὰ εἴπωμεν τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὸν Ζολᾶ, ὁ ὁποῖος ἦτο προικισμένος μὲ φαντασίαν θυελλώδη, σωστὸς μυθιστοριογράφος καὶ ἀδόλου ἐπιστήμων ἂν καὶ ἠθέλησε νὰ παίξῃ τὸν ρόλον savant.

Ἀνέγνωσεν ἕνα δύο ἔργα ἀναγόμενα εἰς τὴν ἀνατομίαν καὶ τὴν ἐξέλιξιν, ἐνεκολπώθη τὸν Taine, ὁ ὁποῖος συστηματοποιήσας τὰ διδόμενα τῆς νευρολογίας, ἔθεσεν τοὺς γνωστοὺς κανόνας τῆς τέχνης, οἱ ὁποῖοι συνοψίζονται εἰς milieu, mouvement nerveux. Ὡς μυθιστοριογράφος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχῃ μέτρα καὶ σταθμὰ δηλ. μέθοδον ἐπιστημονικήν· μὲ ἕνα coup d' imagination ἔκαμε ἐκεῖνο ποῦ ἐδίστασε καὶ διστάζει νὰ κάμῃ ἡ ἐπιστήμη. Ἔδωκεν εἰς τὸν νόμον τῆς κληρονομικότητος τὸν ὁριστικόν του τύπον, ἔλυσε τὸ ἄλυτον αἴνιγμα καὶ ἐπὶ τῆς αὐθαιρέτου αὐτῆς λύσεως ἤρχισε τὴν συγγραφὴν τῶν Rougon-Macquart ἀδιαφορῶν εἰς τὰς διαμαρτυρίας τῆς ἀδυσωπήτου κριτικῆς. J'ai un but ἀπαντᾷ εἰς μίαν μικρὰν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ Assommoir· καὶ τοιουτοτρόπως κάθε οὐσιώδης χαρακτὴρ τῶν εἴκοσι αὐτῶν μυθιστορημάτων κινεῖται, δρᾷ, ἐνεργεῖ ὑπὸ τὴν κληρονομικὴν ἐπίδρασιν χαρακτήρων, τοὺς ὁποίους ὁ ἀναγνώστης εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ζητήσῃ εἰς τοὺς προηγουμένους τόμους.

Καθ' ἡμᾶς ὅμως, ὅσον καὶ ἂν ὁ συγγραφεὺς ἠθέλησε νὰ τοὺς θεωρῇ συνδεδεμένους, ἠμποροῦν καὶ νὰ διαβασθοῦν αὐτοτελῶς.

Ἡ Ναν̃ᾶ π. χ. εἶναι τύπος διεφθαρμένης καὶ ἐκφύλου γυναικός· ὁ χαρακτήρ της φαίνεται ἀπὸ τὰς πρώτας σελίδας τοῦ, ὑπὸ τὸν τίτλον Ναν̃ᾶ, τόμου. Ἠμπορεῖ ὁ χαρακτήρ της νὰ παρουσιάζεται ἀποτόμως χωρὶς προηγουμένως νὰ γίνῃ κάποια ἐξέλιξις, τὴν ὁποίαν διὰ νὰ ἴδῃ κάνεὶς πρέπει νὰ γνωρίσῃ αὐτὴν εἰς τὸ Assommoir ὡς κόρην Gervaise τὸ γένος Rougon· ἐκεῖ θὰ ἐκτιμήσῃ τὴν φυσιολογικὴν ἐπίδρασιν τῶν γονέων ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ της. Ἠμπορεῖ ὅμως ἀξιόλογα καὶ νὰ τὴν παρακολουθήσῃ ὁ ἀναγνώστης ἀπὸ τὸ σημεῖον ποῦ τὴν συναντᾷ εἰς τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἀφιεροῦται εἰδικῶς εἰς αὐτήν, χωρὶς νὰ καταφύγῃ εἰς προηγούμενον τόμον αἰτιολογικὸν τῆς διαφθορᾶς αὐτῆς, διότι πολὺ εὐκόλως ὑποθέτει ὅτι ἡ γυναῖκα αὐτή, διὰ νὰ πάρῃ τὸν δρόμον αὐτὸν κάτι θὰ ἔγινεν ἀνάποδον ἐν σχέσει πρὸς τὸ περιβάλλον, τὸ ὁποῖον τὴν ἐμόρφωσεν. Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὸν ἐνδιαφέρει, περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο, δὲν εἶναι τὰ αἴτια τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης θέσεως αὐτῆς εἰς τὴν κοινωνίαν. Ὁ ἀναγνώστης δὲν εἶναι φιλόσοφος, ὅπως ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἐπιστήμων ὅπως ὁ φυσιοδίφης, διὰ νὰ ζητῇ αἴτια καὶ ἀποτελέσματα· ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀναπτύσσει εἰς τὸ πνεῦμά του κάποιον ἐνδιαφέρον εἶναι, τὸ τί ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ μία ἔκφυλος γυναῖκα ὅπως ἡ Ναν̃ᾶ, ἀδιάφορον ἂν ὁ ἐκφυλισμός της εἶναι φαινόμενον ἀταβισμοῦ. Ὅταν λοιπὸν ἡ στοιχειώδης αὐτὴ πνευματικὴ ἀπαίτησις τοῦ ἀναγνώστου ἱκανοποιεῖται ἀπὸ συγγραφέα, οἷος ὁ Ζολᾶ μὲ τέχνην, παρατηρητικότητα, καὶ περιγραφικὴν δύναμιν, ὁ τόμος ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὴν Ναν̃ᾶ γίνεται αὐτοτελής.

Τώρα, βέβαια, ἐν τῷ μεταξύ, ἐπειδὴ ὁ συγγραφεὺς ἔχει τάσεις καὶ κνισμοὺς ἐπιστημονικούς, παραγεμίζει τὰς παρατηρήσεις του καὶ μὲ μερικὰς φράσεις καὶ ἕξεις ἐπιστημονικάς, παρμένας ἀπὸ τὴν φυσιολογίαν, τὴν νευρολογίαν καὶ εἰδικώτερον τὴν φρενολογίαν, διότι οἱ χαρακτῆρες του φέρουν τὴν σφραγῖδα τῆς φρενοβλαβείας.

Ἀλλ' ὁ Ζολᾶ καὶ ὅταν ἀκόμη ὁρμᾶται ἀπὸ τὴν φρενολογίαν εἰς τὴν περιγραφὴν ἑνὸς ψυχολογικοῦ φαινομένου, ποτὲ δὲν ὑποχωρεῖ ἡ ἀτομική του φαντασία διὰ νὰ δώσῃ τόπον εἰς ἐγχειρίδια ἰατρικῆς.

Καὶ τώρα προβάλλει ἓν ἄλλο ἐρώτημα: ὁ χαρακτὴρ τῆς Ναν̃ᾶς ὡς ἀποτέλεσμα αἰτίων ἀγνώστων εἶναι κατα-

ληπτός· συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὸ Assommoir; ἀφοῦ ὁ τόμος αὐτὸς εἶναι αἰτιολογικὸς ἠμπορεῖ νὰ ἀναγνωσθῇ αὐτοτελῶς; μήπως βλέπων αἴτια θὰ ζητήσῃ καὶ ἀποτελέσματα; Παρακολουθῶν τὴν Νανᾶ ἐν τῷ Assommoir ὡς κόρην καὶ κατόπιν βλέπων αὐτὴν ἐξαφανιζομένην εἰς τὴν λύσιν τοῦ δράματος δὲν ξενίζεται; δὲν διερωτᾶται ἀρά γε τί ἔγινε τὸ δυστυχισμένον αὐτὸ πλάσμα, τὸ ὁποῖον προέκυψεν ἀπὸ τὴν βρωμιὰ καὶ τὴν ἀτιμίαν τοῦ οἰκογενειακοῦ περιβάλλοντος; δὲν εἶναι manque de politesse τοῦ συγγραφέως; Ὄχι, διότι ἡ Νανᾶ εἰς τὸ Assommoir δὲν ἀποτελεῖ χαρακτῆρα οὐσιώδη, ἀλλὰ ἐπουσιώδη, ὁ ὁποῖος μάλιστα διὰ τὸν ἀναγνώστην, ὅστις δὲν γνωρίζει ὅτι θὰ ἐμφανισθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ βίου, εἶναι ἀσήμαντος· ἡ παρουσία του μάλιστα εἶναι καὶ ὀλίγον ἀνιαρά.

Τὰ δρῶντα πρόσωπα εἶναι ὁ Coupeau ὁ παρισινὸς ἐργάτης, ὁ ἀλκοολικὸς τύπος, καὶ ἡ Gervaise τὸ θῦμά του, αὐτὰ τὸν ἀπασχολοῦν. Εἰς τὴν λύσιν ἡ Νανᾶ δραπετεύει ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴν ἑστίαν χωρὶς ὁ ἀναγνώστης νὰ ἔχῃ εἴδησιν. Ἰδίτη ἐρώτησις: ὅταν διαβάσῃ κάνεις καὶ τὰ δύο ἔργα διακρίνει τὴν τάσιν τοῦ συγγραφέως ὅπως συνδέσῃ τοὺς ἥρωας, μὲ τὸν νόμον τῆς κληρονομικότητος; Ἡ τάσις αὐτὴ φαίνεται εἰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς ὅρους, μὲ τοὺς ὁποίους ἀρέσκεται ἐνίοτε νὰ δίδῃ τὸν χαρακτηρισμόν των, ἀλλ' εἰς τὴν δρᾶσιν των ὑποχωρεῖ ὁ αὐθαίρετος ἐπιστήμων καὶ δίδει τόπον εἰς τὸν μυθιστοριογράφον, τὸν παρατηρητήν. Ἐὰν ὑπογραμμίσῃ κανεὶς τοὺς ἐπιστημονικοὺς ὅρους, ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ ὅτι αἱ πράξεις τῆς Νανᾶς δὲν εἶναι ἄμεσος ἀπόρροια φυσιολογικῆς ἰδιοσυγκρασίας κληρονομηθείσης ἀπὸ τοὺς γονεῖς της, ἀλλ' ἀποτέλεσμα ἀνατροφῆς, διότι καὶ ἡ ἐναρετωτέρα φύσις φθείρεται εἰς τὴν ὀσμὴν τοῦ ποτοῦ καὶ τὸ πέλαγος τῆς ἀκολασίας. Ἄλλως τε τὸ λέγει καθαρὰ καὶ ξάστερα καὶ αὐτὸς ὁ συγγραφεύς, ὅταν ἡ Νανᾶ ἐπιπληττομένη ἀπὸ τὴν μητέρα της, ρίπτει κατὰ πρόσωπον τὴν φοβερὰν κατηγορίαν ὅτι μήτηρ κυλιομένη παρανόμως εἰς τὰς ἀγκάλας ἐραστοῦ ἐνώπιον τῆς κόρης της, δὲν δικαιοῦται νὰ ἐγείρῃ ἀξιώσεις ἠθικῆς ἐπ' αὐτῆς, ὅταν καὶ αὐτὴ μὲ τὴν σειράν της θέλει νὰ **ζήσῃ**... *ὅ ἐστὶ ὅτι ἡ Νανᾶ εἶναι μᾶλλον θῦμα ἐξωτερικῆς ἐπιδράσεως παρὰ ἐσωτερικῆς ὀργανικῆς τοιαύτης, ὅπου ὁ ἴδιος συγγραφεὺς λησμονεῖ τὰς συμπαθείας του πρὸς τὸν φυσικὸν νόμον τῆς κληρονομικότητος.*

Δημ. Γ. Χρηστοφορίδης

Φίλος τις τοῦ Πονηρίδου τὸν παρεκάλεσέ ποτε νὰ τοῦ δανείσῃ ἑκατὸν γρόσια. Ὁ Πονηρίδης ὅμως ἠρνήθη εἰπὼν ὅτι δὲν ἠμπορεῖ.

— Ἀλλά, φίλε μου, τοῦ λέγει ὁ φίλος του, χθὲς ἀκόμη πέθανε ὁ πατέρας σου καὶ σοῦ ἄφησε μεγάλην περιουσίαν.

— Ἔχεις δίκαιον, ἀλλὰ ξεῦρε ὅτι τὸ μόνο πρᾶγμα ποῦ μοῦ ἄφησεν ὁ πατέρας μου εἶναι αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ τὸ κρατήσω ὡς ἐνθύμιον.

(Σ. Σ. Ε.) Ἀσμένως δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα τοῦ λαμπροῦ ἡμῶν συνεργάτου Ν. Ἀμουργιανοῦ—(Ν. Φαληρέως). Ὁ Ν. Ἀμουργιανὸς ἀπὸ τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον, καὶ ὡς διευθυντὴς τῆς «Φιλολογικῆς Ἠχοῦς» καὶ ὡς λογογράφος, διεκρίθη διὰ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸ Ὡραῖον καὶ προσεπάθησε κατὰ τὸ ἐφικτὸν νὰ μεταδώσῃ τὴν ἀγάπην ταύτην καὶ εἰς τὸ ὁμογενὲς δημόσιον. Τὸ δημιουργικόν του ἔργον, δυστυχῶς μικρὸν εἰς ποσότητα, τὸν ἀναδεικνύει ἀριστοτέχνην τοῦ ὕφους, παρατηρητὴν καλὸν καὶ ἐνίοτε βαθὺν ψυχολόγον.

ΑΙΩΝΙΟ ΞΑΝΑΓΕΝΝΗΜΑ

Τὶς γόνιμές της ἡ ἄνοιξη
Σκορπάει μυρωδιές,
Ἀνθοῦνε τὰ τραντάφυλλα
Ἀνθοῦνε κι' οἱ καρδιὲς
Κι' ἀτέλειωτο τραγοῦδι

Ζωῆς ξαναγενάμενης
Σπαρταριστῆς ζωῆς,
Εἶναι ὁ κάθε ψίθυρος
Τῆς καθεμιᾶς πηγῆς
Ψαλμὸς κάθε λουλοῦδι

Μ' αἰώνιο ξαναγέννημα
Τῆς Φύσεως ἡ στοργὴ
Μεθᾶ τὴν πλάση ὁλάκερη
Μεθάει καὶ ἡ Γῆ
Καὶ πιὸ γοργὰ γυρίζει,

Τροχὸς βαρύς, πελώριος,
Μέσ 'στὸ ἄπειρο . . . ἀλλὰ
Κάποιος σκυφτὸς ἀπάνου της
Ἀπαίσια γελᾷ
Καὶ κάτι ἀκονίζει.

1η τοῦ Μάρτη, 1909. ***Ν. Ἀμουργιανός.***

Ἀραπίνα χορεύουσα.

Η ΠΡΟΣΚΗΣΙΣ

(ΚΩΜΩΔΙΑ)

Α΄.

Ὁ κ. Σαρδελίδης ὑπάλληλος τῆς τραπέζης Παχυσάρκου, εἰσέρχεται εἰς τὸ διαμέρισμά του χαρούμενος. Ἡ σύζυγός του ἔκπληκτος διὰ τοῦτο τὸν ἐρωτᾷ:

— Πῶς τὄπαθες κ' εἶσαι χαρούμενος σήμερα; Τί τρέχει; Κᾶτι καλὸν ἔχεις νὰ μοῦ πῇς...

***Σαρδελίδης.**—Θὰ σοῦ τὰ πῶ ὅλα, πρόσεξε ὅμως νὰ μὴ πάθῃς τίποτα ἀπὸ τὴ χαρά σου.*

***Κυρία Σαρδ.**—Ἔλα δὰ καὶ σύ; λέγε... πάντα ὡς τόσο ὁ ἴδιος εἶσαι. Μὲ τυραννεῖς ὅταν πρόκειται νὰ μοῦ πῇς τίποτα.*

***Σαρδ.**—Καλά, καλά, ἄκου νὰ διῇς... Ἐκεῖ ποῦ καθούμουνα στὸ γραφεῖον, ἔρχεται τὸ παιδὶ καὶ μοῦ λέγει πῶς μὲ θέλει ὁ κ. Παχύσαρκος.*

***Κυρία Σαρδ.**—Ἄ, κατάλαβα, σοῦ ἀνέβασε τὸ μισθό... Ἦτο πιὰ καιρός...*

***Σαρδ.** — Ὄχι, δυστυχῶς ὄχι. Δὲν τὸ ηὗρες... Προσπάθησε ὅμως νὰ τὸ καταλάβῃς...*

***Κυρία Σαρδ.**—Ἔλα λοιπόν; Μίλα καὶ μὴ μὲ τυραννεῖς.*

***Σαρδ.**—Νά... μὰ θὰ σοῦ φανῇ πολὺ περίεργο.*

***Κυρία Σαρδ.**—Εἶσαι ἀνόητος.*

***Σαρδ.**—Εὐχαριστῶ γιὰ τὴ φιλοφρόνησι...*

***Κυρία Σαρδ.**—Εὐχαριστῶ κ' ἐγὼ ἐσένα... Θὰ μιλήσῃς λοιπόν;*

***Σαρδ.** — Ὁ Παχύσαρκος μᾶς προσεκάλεσε στὴν ἐξοχὴ νὰ περάσουμε δύο μέρες, μεθαύριο τὴν Κυριακὴ καὶ τὴ Δευτέρα πούναι γιορτή.*

***Κυρία Σαρδ.**—(Χορεύει ἀπὸ τὴ χαρά). Τί λές, μιλᾷς μὲ τὰ σωστά σου ἢ μὲ κοροϊδεύεις; Καὶ πῶς εἶναι δυνατόν, ἀφοῦ ἦτο καὶ θυμωμένος λιγάκι μαζί σου...*

***Σαρδ.** —(Μετὰ στόμφου). Ἐ δὲν κατάλαβες; Ἔχει τὴν ἀνάγκην μου... ποῦ μπορεῖ ναῦρῃ ὑπάλληλο σὰν κ' ἐμένα.*

***Κυρία Σαρδ.** — (Κάμνει χαριτωμένη χειρονομία). Μάτια μου... Ἀλλὰ γιὰ φαντάσου! Στοῦ Παχύσαρκου προσκαλεσμένοι! Βέβαιο εἶναι πᾶς ἡ Κορνηλία καὶ ἡ Εὐρυδίκη θὰ σκάσουν ἀπὸ τὸ κακό τους.*

***Σαρδ.**—Ὦ ἡ Κορνηλία... τί παράξενο ἀλήθεια κορίτσι... τὰ μάτια της ἐκεῖνα ποῦ ὅλο δακρύζουνε ἔχουνε μιὰ παράδοξη φλόγα μέσα, μιὰ ἀνεξήγητη φωτιά.*

***Κυρία Σαρδ.**—(Τοῦ κλείει τὸ στόμα του ἐπιχαρίτως). Εἶσαι τιποτένιος...*

***Σαρδ.**—Κ' ἡ βρισιὰ ἀκόμη ὅταν βγαίνῃ ἀπὸ τὰ κόκκινα ἐκεῖνα χειλάκια, γίνεται ἔπαινος.*

***Κυρία Σαρδ.**—Τίποτε ἄλλο ἀπὸ ψευτοκολακεῖες δὲν ξέρεις.*

***Σαρδ.**—Τέλος πάντων, τώρα δὲν εἶναι ὥρα γιὰ τέτοιες γλυκοέριδες... Σήμερα εἶναι Παρασκευὴ καὶ πρέπει νὰ φροντίσουμε. Ἀπὸ αὔριο πρέπει νὰ ἑτοιμαζώμεθα... Δὲν εἶναι ἔτσι; Ξέρεις, Μαρίκα, θἄχουμε καὶ δύο μερῶν οἰκονομία.*

***Κυρία Σαρδ.**—Ἀφοῦ θὰ εἴμεθα μουσαφιρλίκι.*

***Σαρδ.**—Σκέφτουμαι ὅμως πῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πᾶμε ὅπως, ὅπως.*

***Κυρία Σαρδ.**—Τί θὰ πῇ... στοῦ κ. Παχυσάρκου... Ἐγὼ γιὰ μένα ἀπεφάσισα νὰ μὴ πάρω τὸ καφὲ τὸ φουστάνι, θὰ πάρω τὸ γκρίζο, δὲν λέω, εἶναι ἀκριβώτερο, ἀλλὰ ἔχει ἄλλο σίκ.*

***Σαρδ.**—Ἡ διαφορά του εἶναι 90 γρόσια.*

***Κυρία Σαρδ.**—Τὸ ἀπεφάσισα, αὔριο θὰ πάρω τὸ γκρίζο.*

***Σαρδ.** Κ' ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ μερικὰ πράγματα, θέλω ἕνα ψάθινο καπέλο, ξέρεις, πηγαίνει στὴν ἐξοχή.*

***Κυρία Σαρδ.**—Ναί, ἀλλ' ἡ ὥρα πέρασε καὶ ἄς κοιμηθοῦμε νωρὶς ἀπόψε.*

Β΄.

Τὴν ἑπομένην ὁ κ. Σαρδελίδης ἔρχεται φορτωμένος μὲ πακέτα, ἀπὸ τὴν ἐργασίαν του. Κάθηται πλησίον τῆς συζύγου του.

***Σαρδ.** Πῶς τὰ πῆγες σήμερα, πῆρες τὸ φουστάνι;*

***Κυρία Σαρδ.**—Τὸ πῆρα, σκέφθηκα μάλιστα πῶς τὰ γάντια μου εἶναι τρύπια καὶ ἀγόρασα ἕνα καινούριο ζευγάρι. (Δεικνύει τὰ γάντια). Διέτε τα τί ὡραῖα ποῦ εἶναι, ἔχουν 27 γρόσια.*

***Σαρδ.** Κ' ἐγὼ πῆρα τὸ καπέλο μου, ἀγόρασα κ' ἕνα κουτὶ φρουϊγκλασέ, γιατὶ δὲν εἶναι πρέπον, θαρρῶ, νὰ πάῃ κανεὶς μὲ ἄδεια χέρια.*

***Κυρία Σαρδ.** Ἔμαθες τί ὥρα φεύγει ὁ σιδηρόδρομος;*

***Σαρδ.** Στὰς ἑπτὰ τὸ πρωί.*

***Κυρία Σαρδ.** Πρέπει τότε νὰ εἰδοποιήσωμε τὸ θυρωρὸ νὰ μᾶς ξυπνήσῃ στὰς ἕξη.*

***Σαρδ.** Ἐφρόντισα γι' αὐτό. Βλέπεις τί νοικοκύρης ποῦ εἶμαι;*

***Κυρία Σαρδ.** Μάτια μου! Ἔλα τώρα ὅμως νὰ κοιμηθοῦμε γιὰ νὰ ξυπνήσωμε πρωί.*

***Σαρδ.** (Τὴν ἐναγκαλίζεται). Μ'ὅλα τὰ καμώματάσου εἶσαι θεία γυναῖκα... (Τὴν φιλεῖ εἰς τὸ στόμα). Ἐκεῖνο τὸ στοματάκι σου μὲ τὰ ροδοκόκκινα χειλάκια... εἶναι ἕνας αἰώνιος μαγνήτης...*

Γ΄

Τὴν ἐπαύριον ὁ Σαρδελίδης μόλις ἐξύπνησεν ἤρχισε νὰ σκέπτεται. Ἡ πρόσκλησις τοῦ κ. Παχυσάρκου δὲν τοῦ ἔφερε τόσην οἰκονομίαν, ὅσην ἐφαντάζετο.

***Σαρδ.** (Λογαριάζων) 90 γρ. παραπάνω γιὰ τὸ γκρίζο φουστάνι, 25 γιὰ τὸ καπέλο μου, 20 γιὰ τὰ φρουϊγκλασὲ καὶ 27 γιὰ τὰ γάντια της μᾶς κάνουν τὸ ὅλον 172 καὶ ἑκατὸν ἀκόμη γιὰ διάφορα ἔξοδα 272, δηλ. 130 τὴν ἡμέραν (Ἀναφωνεῖ) Τερατῶδες! Ποτὲ δὲν ἐξωδεύσαμεν 130 γρ. τὴν ἡμέραν.*

***Κυρία Σαρδ.** (Ἐξυπνοῦσα ἔντρομος) Τί, τί τρέχει; ἄ, θὰ εἶναι ὥρα νὰ σηκωθοῦμε.*

***Σαρδ.** Ἀλήθεια, ἐλησμόνησα νὰ διῶ τὴν ὥραν... Μπᾶ, πῶς γίνεται αὐτό, θὰ στάθηκε τὸ ρολόγι μου! Ὄχι, δουλεύει. Τί διάβολο; (Τυχαίως στρεφόμενος πρὸς τὴν θύραν βλέπει ἕνα κομμάτι χαρτί, τὸ ὁποῖον ἐγειρόμενος λαμβάνει. Τὸ ἀνοίγει καὶ ἀναγινώσκει). «Ἐπειδὴ ξύπνησα στὰς ἑπτὰ δὲν ἐτόλμησα νὰ σᾶς ξυπνήσω. Ὁ θυρωρός».*

Δ΄

***Κυρία Σαρδ.** Καὶ πότε τώρα ἔχει ἄλλο τραῖνο;*

***Σαρδ.** Τὴ δευτέρα.*

***Κυρία Σαρδ.** Τὴ δευτέρα; Ἔτσι μοῦ τὰ κάνεις πάντα... Τὴ δευτέρα; Ἄ! τοὺς κακούργους...*

***Σαρδελίδης.** (Βλέπων τὴν γυναῖκά του, τῆς ὁποίας ἐκ τοῦ ἀποτόμου ἀνατιναγμοῦ ποῦ εἶχε κάμει ἀπεκαλύφθη ὁ λευκὸς τράχηλος μέχρις ὤμων). Ἀγάπη μου, τὶ νὰ κακοκαρδιζώμεθα τώρα... Ἔλα κοιμήσου... τὸ ὄνειρον ποῦ θὰ διοῦμε ἴσως εἶναι ὡραιότερον ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τοῦ κ. Παχυσάρκου...*

Ξερόφυλλος.

ΔΙΑΤΙ ΟΙ ΓΑΛΛΟΙ ΚΑΤΕΛΑΒΟΝ ΤΗΝ ΑΛΓΕΡΙΑΝ

Ὁ Χουσεΐμπεης, ἄνθρωπος ἀλλαζὼν καὶ θρασύς, ἦτο κυρίαρχος τῆς Ἀλγερίας. Ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἀπαιτοῦσε παρὰ τῆς τότε Γαλλικῆς κυβερνήσεως ἑπτὰ ἑκατομμύρια γρόσια, τὰ ὁποῖα ἡ τελευταία αὕτη δῆθεν ὤφειλε πρὸς τὸν ἑβραῖον Ζὰκ Βάκρην, ὑπήκοον Ἀλγερινόν, λόγῳ προμηθείας σίτου. Ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ὅμως, ἥτις εἶχε πληρώσει τὸ μεγαλήτερον μέρος τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς τοὺς ἀνταποκριτὰς τοῦ Βάκρη δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐμποροδικείου, φυσικῶς ἠρνεῖτο νὰ καταβάλῃ τὰ ζητούμενα ἑπτὰ ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα ὁ βέης ἐζήτει ἀκέραια. Τότε πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς πληρωμῆς ὁ κυρίαρχος τῆς Ἀλγερίας ἔγραψε πρὸς αὐτὸν τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας Κάρολον τὸν δέκατον, ὁ βασιλεὺς ὅμως δὲν ἠξίωσεν εἰς αὐτὸν ἀπαντήσεως.

Ὁ Χουσεΐμπεης μὴ λαμβάνων ἀπάντησιν, ἔγραψε δευτέραν ἐπιστολὴν μετά τινα καιρόν, τὴν ὁποίαν ἔστειλε διὰ τοῦ ἐπιτετραμμένου τῆς Σαρδηνίας ἵνα φθάσῃ ἀσφαλέστερον. Ἀλλὰ καὶ πάλιν οὐδεμία τῷ ἐδόθη ἀπάντησις. Ἀμφιβολία πλέον δὲν τοῦ ἔμενεν ὅτι αἱ ἐπιστολαί του δὲν ἔφθανον μέχρι τοῦ βασιλέως Καρόλου, ἀλλ' ὑπεξαιροῦντο ὑπὸ τοῦ προξένου εἰς Ἀλγέριον. Καὶ ἠγανάκτησεν ἐναντίον τοῦ τελευταίου τούτου. Ἐπρόσμενε δὲ εὐκαιρίαν ἵνα ἐκδικηθῇ προσβάλλων αὐτόν. Καὶ ἡ εὐκαιρία παρουσιάσθη. Κατὰ τὴν συνήθειαν κατ' ἔτος κατὰ τὸ Βαϊράμιον ὅλοι οἱ πρόξενοι τῶν ξένων κρατῶν ἐπεσκέπτοντο τὸν ἄρχοντα τοῦ τόπου εἰς ὡρισμένην τινὰ ὥραν. Τὴν 30ὴν λοιπὸν ἀπριλίου 1827 ὁ κ. Δεβάλ, πρόξενος τῆς Γαλλίας μετέβη πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Χουσεΐμπεη. Οὗτος δὲ χωρὶς κἂν νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸν χαιρετισμὸν τοῦ προξένου, λέγει εἰς αὐτὸν μὲ τρόπον ὑπερήφανον καὶ ἀπότομον:

— Τί ἀπέγειναν αἱ ἐπιστολαί, τὰς ὁποίας ἔστειλα εἰς τὸν Μεγαλειότατον Κάρολον;

— Ὑψηλότατε, ἀπήντησεν ὁ πρόξενος εὐγενῶς, ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ κυρίαρχός μου δὲν δύναται νὰ σᾶς ἀπαντήσῃ προσωπικῶς. Ἐν Γαλλίᾳ θεωρεῖται ἀνάρμοστον, ὁ βασιλεὺς τῆς χώρας ταύτης ν' ἀπαντᾷ εἰς ἕνα βέην τῆς Ἀλγερίας.

Αἱ λέξεις αὗται παρώργισαν τὸν θρασὺν Χουσεΐμπεην, ὅστις μὴ δυνηθεὶς νὰ κρατήσῃ τὸν ὑπερεχχειλίσαντα θυμόν του ὕβρισε κατὰ πρόσωπον τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Γαλλίας, καὶ μάλιστα ἐκτύπησεν αὐτὸν διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ριπιδίου του. Ὁ Δεβάλ, βεβαίως, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποστῇ ψυχραίμως μίαν τοιαύτην προσβολήν. Εἶπε λοιπὸν ἀγερώχως·

— Δὲν κτυπᾷς ἐμέ... ἀλλ' οὔτε ἐμὲ προσβάλλεις... κτυπᾷς καὶ προσβάλλεις τὸν ἰσχυρὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας, ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ ἐκδικᾶται.

Ὁ βέης, ἀπήντησε μετ' ηὐξημένης ὀργῆς:

— Οὔτε τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας φοβοῦμαι, οὔτε τὸν ἀντιπρόσωπόν του.

Κάρολος ὁ δέκατος μαθὼν τὸ συμβὰν ἀμέσως ἐκήρυξε πόλεμον κατὰ τῆς Ἀλγερίας ἐν ἔτει 1827 τὴν 15 Ἰουνίου. Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον τὰ ἀλγερινὰ στίφη κατετροπώθησαν. Καὶ ὁ ἁλαζὼν κυρίαρχος τῆς Ἀλγερίας παρέδωκε τὴν χώραν του εἰς τοὺς Γάλλους. Ἔκτοτε ἡ Ἀλγερία ἀπαλλαγεῖσα τῆς βαρβαρότητος τῶν πρώην διοικητῶν της, κατέστη χώρα εὐρωπαϊκή, μὲ πόλεις ἀκμαζούσας καὶ κομψάς, τὰς ὁποίας ἡμεῖς ἐδῶ πρέπει νὰ φθονῶμεν.

Ἀντίξοος.

ΓΝΩΜΙΚΑ

Προτιμότερον εἶναι κανεὶς νὰ συναναστρέφεται μετ' ὄφεων, παρὰ μετὰ φίλων κακοτρόπων καὶ ἐπιβούλων ἢ μετὰ σοφῶν κακοβούλων.

Ἰνδικόν.

Ἡ σκύλα ἀπὸ τὴν βίαν της κάμνει τυφλὰ τὰ κουτάβια της.

Ἱσπανικόν.

Ὅταν δύνασαι νὰ ἐργάζεσαι, ἐργάζου πάντοτε, καὶ ὅταν ἔτι δὲν ἀμείβεσαι διὰ τοὺς κόπους σου.

Πορτογαλλικόν.

— Ὁ καφὲς τοῦ Τοκατλιὰν σᾶς ἐρεθίζει λέγετε;
— Μάλιστα. κάπυτε...
— Ὅταν ἔχετε τὰ νεῦρά σας...
— Ὄχι, ἀλλ' ὅταν ἔχει μέσα ροβίθια.

Ὁ ξενοδόχος ἐρωτᾷ τὸν ὑπάλληλόν του ἐὰν ἔφερε τὸν λογαριασμὸν εἰς τὸν κύριον τοῦ 22.

— Μάλιστα, ἀφεντικό, ἀπήντησε.

— Ψέματα θὰ μοῦ λές... Εἶναι ἀδύνατον, δὲν τὸν ἀκοῦς ποῦ τραγουδεῖ;

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

*Εἰς τὴν πόλιν μας ὑπάρχει φαίνεται λεγεὼν ὁλόκληρος ποιητῶν, οἵτινες μέχρι σήμερον δὲν εὗρον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναφανῶσι καὶ οὕτω νὰ δρέψωσι δάφνας δόξης. Ἡ ἐμφάνισις ὅμως ἕνα-δύο περιοδικῶν ἔβαλεν εἰς ἐνέργειαν τοὺς ἀγνώστους αὐτοὺς θησαυρούς, οἵτινες περιφέρονται ἀπὸ γραφείου εἰς γραφεῖον καὶ προσφέρουν τὰ ἀριστουργήματα τῆς ἀριστοτεχνικῆς αὐτῶν διανοίας. Εἰς τὸν «**Ἐπίκαιρον**» κατὰ τὰς τελευταίας μόνον ἡμέρας θὰ ἐστάλησαν χωρὶς ὑπερβολὴν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα ποιήματα, ἐκ τῶν ὁποίων τινὰ μὲν ἦσαν μικρὰ καὶ δὲν ἔβαζαν εἰς μεγάλον κόπον τὴν σύνταξιν νὰ τὰ διατρέξῃ, τινὰ ὅμως ὑπενθύμιζαν ζωηρότατα τὰς ἐποποιίας τοῦ Συνοδινοῦ καὶ τὰς τραγωδίας τοῦ Ἀντωνιάδου. Ἄλλα τόσα τὰ ἔφεραν εἰς τὰ γραφεῖά μας αὐτοὶ οὗτοι οἱ αὐτουργοί των, μὲ ὕφος ὑπερήφανον καὶ ἀγέρωχον, πεπεισμένοι ὅτι εἶχον τεχνουργήσει* ***Ἐλευθέρους Πολιορκημένους*** *ἢ τὸ ὀλιγώτερον καμμίαν* ***Ἰλιάδα.***

Ἵνα δημοσιευθοῦν ὅλα τὰ μέχρι σήμερον σταλέντα καὶ πληροῦντα ὑπερηφάνως τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων, θὰ ἐχρειάζοντο πολλοὶ τόμοι τοῦ «Ἐπικαίρου», ἀπαρτιζόμενοι ἐκ πεντήκοντα δύο φύλλων. Ἕνεκα τούτου θὰ δημοσιεύσωμεν στίχους τινὰς ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐκίνησαν περισσότερον τὸ ἐνδιαφέρον μας.

Καὶ ἀρχίζομεν πρῶτον ἀπὸ μίαν μετάφρασιν τοῦ Etranger τοῦ Σουλὴ Προυδώμ, πραγματικὸν ἀριστούργημα τραγελαφικότητος. Διατηροῦμεν καὶ τὴν ὀρθογραφίαν του, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ βεβήλωσίς τις:

Διανοοῦμαι πολλάκις συχνότερον ὁποίας φυλῆς εἶσθε:
Ἡ καρδία σας δὲν εὑρίσκη τίποτα ἐναρμόζουσα ὑπερχαρής,
Αἱ σκέψεις σας ἡ ἀμεριμνία σας εἰς τίποτε δὲν κορένυνται,
Ὁμοιάζουσι ἀπέραντον εὐτυχίαν ἥτις σᾶς ἀνήκει.
Ἐν τούτοις εἰς ποῖον Παράδεισον ἐγάθητε ποτέ;
Εἰς ποῖον Σεβάσμιον παραίτιον ἀνταποδώσατε ὑπηρεσίας;
Ἵνα μὴ ἴδωμεν ἐδῶ κάτω ὁποία ἀσχημία ἀντιβασιλεύει;
Εἰς τὰς θυελλώδεις πικρίας τοῦ οὐρανοῦ ὃν φρονοῦμεν,
Τὰς δυσαρεσκείας εἰκάζωντες πρέπει νὰ κοσμογοῦνται,
Τὴν ἀλήθειαν τὴν ζητοῦμεν ἐκ καρδίας ἐξ ὑποστάσεως.

Τὸ ὄνομα τοῦ μεταφραστοῦ δὲν τὸ δημοσιεύομεν, φοβούμενοι μὴ θίξωμεν τὴν μετριοφροσύνην αὐτοῦ.

Ἐὰν ὅμως ὁ ἀριστοτέχνης μεταφραστὴς τοῦ ἀνωτέρω ποιήματος ἐπέτυχε μίαν τοιαύτην μετάφρασιν, ἕνας ἄλλος, πρωτότυπος ποιητής, κατώρθωσε νὰ μᾶς παρουσιάσῃ στιχούργημα ἀσυλλήπτου φαντασίας καὶ ἀφθάστου στιχουργικῆς τέχνης. Ὁρίστε μερικοὺς στίχους, τοὺς ὁποίους βέβαιοι εἴμεθα ὅτι θὰ μιμηθῶσί τινες τῶν ποιητῶν μας. Διατηροῦμεν ἐπίσης τὴν ὀρθογραφίαν:

Θὰ μὲ κάμῃς νὰ θυμόσω
σὲ μπελᾶ θὲ νὰ μὲ βάλλῃς
καὶ μαζί σου νὰ κακιόσω
καὶ τὸ πεῖσμα σου νὰ βγάλῃς.
Γιατὶ μὲ τὰ πείσματά σου
καὶ τὰ ἄχρεια λόγια σου
καὶ μ' αὐτὰ τὰ ψεύματα σου
θὰ θρυνίσω τὰ μαιμαλόγια σου.
Στὴν καρδιά μου μπῆκε πάθος
κ' ἔν τοῖς δέν τὸ πιστεύῃς;
καὶ ριζώθηκε στὸ βάθος
μὲ τυραννία μὲ λεμεύῃς;
Δὲν σοῦ εἶπα πῶς γιὰ σένα
μετὰ τρόμου καὶ βοῆς
θὲ νὰ γράψω μὲ τὴν μπένα
θάνατον μου τῆς ζωῆς;
. . . . . .
. . . . . .
Πρὶν στεῦ τάσου μου τὸ χῶμα
πρὶν νὰ πέσῃ δένδρου φύλλον
νὰ σὲ ἀσπασθῶ στὸ στόμα
ὡς εἰλικρινές σου φίλον;
. . . . . .
Νὰ λατρεύω νὰ δοξάζω
ὄνεμα σου τό γλυκύ
καὶ στὸν κόσμον νὰ φωνάζω
ὡς ἐδῶ μὴ παρακεῖ;

Ἡ κατακλεὶς τοῦ ποιήματος τούτου, τὸ ὁποῖον τιμὴν θεωρεῖ ὁ «Ἐπίκαιρος» καὶ ὁ ὑπογράφων παραδίδοντες εἰς τὴν αἰωνιότητα, δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ προκαλέσῃ ἀπειράριθμα καὶ θερμὰ εὔγε τῶν ἀναγνωστῶν του.

Ἰδοὺ καὶ ἄλλοι στίχοι ἀπὸ ἄλλον ποίημα:

Αἴφνης ἀπὸ τὸν τάφον του [τοῦ Χριστοῦ] θεία λάμψις βγαίνει
καὶ ἡ ἀστράπτουσα μορφὴ σιγὰ σιγ' ἀναβαίνει,
Οἱ δὲ φυλάττοντες φρουροὶ τὸ ἄχραντόν του σῶμα
πίπτουν ὅλοι κατὰ γῆς δαγκάνουσι τὸ χῶμα
Φρίττουσι καὶ ὠχριοῦν πρὸ τοῦ ἀρρήτου κάλλους
κ' ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ των τραβοῦσι τοὺς πλοκάμους.

Οἱ ὀλίγοι λοιπὸν οὗτοι στίχοι ἀπὸ τὰς χιλιάδας τὰς ὁποίας ἐλάβομεν, ἀποδεικνύουν ὅτι εἰς τὴν πόλιν μας, εἰς τὴν πόλιν τῆς στασιμότητος τοῦ πνεύματος, τῆς παραγνωρίσεως τοῦ Καλοῦ, ὑπάρχουν πολλοὶ πάμπολλοι, οἵτινες ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν θείαν μοῦσαν. Ἀλλ' ἡ σκληρὰ αὕτη θεὰ φαίνεται ὅτι δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ κανένα.

Εἶναι ὅμως χαρακτηριστικὸν διὰ τὸν θαυμάσιον αὐτὸν λαόν, τὸν ἑλληνικόν, ὅτι θέλει νὰ ἀγαπήσῃ τὸ ὡραῖον, θέλει νὰ λέγεται λάτρης του καὶ νὰ συντελῇ κι' αὐτὸς πρὸς θεραπείαν του, ἀλλ' ἡ τύχη, ἡ κακὴ παίδευσις καλήτερον, δὲν τοῦ τὸ ἐπέτρεψαν. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς νομίζει τις ὅτι ἔχει τὸν στίχον ἔμφυτον, ὅταν ἀγαπήσῃ πρέπει νὰ εἴπῃ ἕνα τραγοῦδι, ὅταν ὑποστῇ καταστροφὴν πάλιν θέλει νὰ ἐκδηλώσῃ τὸν πόνον του μ' ἕνα τραγοῦδι. Εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν λαὸς τῶν τραγουδιῶν μαζὶ μὲ τὸν Ἰταλικόν. Καὶ ἡ πρὸς τὸν στίχον μανία του

αὐτὴ δὲν εἶναι νέα. Χρονολογεῖται ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους καὶ εἶναι ἐξηπλωμένη παντοῦ ὅπου ὑπάρχει Ἕλλην. Ἐὰν περιηγηθεῖτε ἑλληνικὰ χωρία τῆς Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος θὰ συναντήσετε ἄνδρας καὶ γυναίκας παντελῶς ἀγραμμάτους δμιλοῦντας ἐμμέτρως.

Ὁμηρικός.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΣΤΕΦΑ

Α΄

ΕΛΑ, σώνει τώρα τὰ παιγνίδια! Ματαπέσιε ἄλλη μ'α βολὰ τὸ μάθημά σας καὶ τόρα-τόρα θἄρθῃ ὁ δάσκαλος νὰ σᾶς ἀλλάξῃ. Γειά σας!»

Μελανείμων ἡ ὡραία κόρη ἐκάθητο πλησίον τοῦ παραθύρου, κεντῶσα μετ' ἀθυμίας ταινίαν λευκήν. Τὰ παιδία, βλέποντα μηχανικῶς μέσα εἰς τὰ ἀλφαβητάριά των, ἤρχισαν νὰ ἐπαναλαμβάνουν τὰς συλλαβὰς καὶ τὰς λέξεις, τὰς ὁποίας εἶχαν ἀπὸ ἡμερῶν ἀποστηθίσει:

«Στά, στρά, μιά, φθά...
—Μή-λόν... γύ νή... δέν-δρόν...
—Βα, βε, βη, βι, βο...

Ἦσαν ὅλα μικρά, νήπια, τῆς γειτονιᾶς τὰ παιδία, τὰ ὁποῖα αἱ μητέρες ἔστελλον εἰς τῆς Γιακουμάκαιναις, διὰ νὰ ἡσυχάζουν αὐταὶ ἀπὸ τὸ κακόν των ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ νὰ συνειθίζουν κ' ἐκεῖνα ἀπὸ τόρα τὸ Σχολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἐπήγαιναν ἀργότερα. Κοράσια καὶ ἀγόρια μαζί, ἐκάθηντο ἄλλα μὲν εἰς τὰ μικροσκοπικὰ σκαμνάκια, τὰ ὁποῖα ἐπίτηδες μετέφεραν ἀπὸ τὰς οἰκίας των, ἄλλα δέ, τὰ περισσότερα ποῦ δὲν εἶχαν, εἰς τὴν κλίμακα τοῦ ὑπερῴου, ἡ ὁποία ἐνόμιζες ὅτι ἔγεινεν ἐπίτηδες διὰ τὸ αὐτοσχέδιον νηπιαγωγεῖον. Θύρα στενή, κλειομένη ἐπὶ τῆς κλίμακος ταύτης, ἄφινεν ἔξω τὰς τρεῖς πρῶτας εὐρείας καὶ τριγωνικὰς βαθμίδας της, ἐπ' αὐτῶν δὲ συνεσωρεύοντο τὰ παιδία, καθήμενα ὡς ἐν ἀμφιθεάτρῳ, ἐνῷ γύρῳ ἐκεῖ παρετάσσοντο καὶ τὰ σκαμνία τῶν προνομιούχων. Τὸ χάριεν σύνολον, τὸ ὁποῖον παρουσιάζετο οὕτως, ἦτο μία μάζα παιδίων, καθημένων δὲν ἤξευρες ποῦ, ἐκεῖ εἰς τὴν γωνίαν μεταξὺ μιᾶς θύρας καὶ ἑνὸς παραθύρου. μὲ τὰς χρωματιστὰς ἢ λευκάς των ἐμπροσθέλας, μὲ τὰς μελανὰς ἢ καστανὰς κόμας, μὲ τοὺς ζωηροὺς ὀφθαλμούς, λάθρ' ἀνεγειρομένους ἐκ τῶν βιβλίων, καὶ μὲ τὰ κεράσινα στόματα, τὰ ὁλόεν ἀνοιγοκλειόμενα. Βαθμηδὸν αἱ φωναί των, ἐφ' ὅσον εὕρισκαν εἰς τοῦτο ἡδονήν, ἐνεδυναμοῦντο, καὶ ἡ μεταλλικὴ συναυλία ἐπλήρου ἀνυψουμένη τὸν εὐρὺν θάλαμον μὲ τὰ παλαιὰ καὶ ἀμαυρωμένα ἔπιπλα, μὲ τὸ μέτριον φῶς, τὸ εἰσερχόμενον ἀφ' ἑνὸς μόνου παραθύρου, φρασσομένου διὰ σκιάδος ἐξ ὀθόνης λευκῆς. Πάλιν ἡ νεᾶνις, ἡ ὁποία ἐξετέλει χρέη παιδαγωγοῦ, ἤγειρεν ἐκ τοῦ ἐργοχείρου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐφώναξε:

«Αἴ, ξεραήλα!»

Τὰ παιδιὰ ἀπέμειναν μὲ στόμ' ἀνοικτόν. Ἡ νεᾶνις ἐξηκολούθησεν αὐστηρά:

«Τί φωνὲς εἶν' ἐφτοῦνες; Δέ σας εἶπα τόσες βολὲς νὰ μὴ φωνάζετε ἔτσι; Μὲ ξεκουφάνατε. Ἔλ' ἀγάλια-ἀγάλια. Γειά σας!»

Καὶ ἐπανήρχισαν τὰ παιδία ἔντρομα, μὲ φωνὰς πολὺ σιγανάς, ἐρρίνους, ἀποτελούσας τόρα ἕνα βόμβον μονότονον καὶ πληκτικόν:

«Στά, φθά... βά, βέ... μή-λόν... γυνή...»

Ἡ νεᾶνις δὲν ἐβράδυνε νὰ διαμαρτυρηθῇ.

«Οὔ, μουρμοῦρα!! Καλὲ δὲν ἠξέρατε σήμερα, γυιέ μου, νὰ διαβάσετε; Τί ἐπάθατε; Νά, ἔτσι, μωρὲς παιδιά μου.»

Καὶ ἁρπάσασα τοῦ πλησιεστέρου παιδίου τὴν φυλλάδα, ἤρχισε ν' ἀπαγγέλλῃ γρήγορα μὲ φωνὴν μετρίαν καὶ καθαρὰν ἐν μέσῳ σιωπῆς γενικῆς:

«Βα, βε, βη, βι, βο, βυ, βῶ! Πα, πε, πη, πι, πο, πυ, πῶ! Ἔτσι, γειά σας! Ὀχιπότε νὰ μοῦ σηκώνετε τὸν κάβουρα τοῦ μυαλοῦ μὲ τοὶ φωνὲς καὶπότε νὰ μὲ πεθαίνετε ἀπὸ τὴ μουρμοῦρα...»

Μὲ τὴν τελευταίαν λέξιν ἠνοίχθη ἡ θύρα τοῦ βάθους καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ μαγειρεῖον, ὁμοῦ μὲ ὀλίγον καπνὸν καυσοξύλων, γηραιά τις γυνὴ καὶ αὐτὴ μελανείμων, μὲ ἀγαθὴν φυσιογνωμίαν, φοροῦσα ματογυάλια καὶ μανδήλιον λευκὸν εἰς τὴν κεφαλήν, ἐν εἴδει κεκρυφάλου.

«Ἔ!» εἶπε «καλὲ νὰ σοῦ 'πῶ, Μαργαρίτα, ποῦ εἶσαι σήμερα μὲ τὰ φεγγάρια σου; Τί τα σταυρόνεις ἔτσι τὰ παιδία; Μίαν ὥρα τώρα σ' ἀκούω. Ἄστα, γυιέ μου, νὰ διαβάσοι νε ὅπως θέλουνε.

— Καλά! ἐγὼ νὰ φύγω ἀπὸ 'δῶ μέσα . . .»

Εἶπεν ἡ Μαργαρίτα καὶ ἐγερθεῖσα εἰσῆλθεν εἰς τὸ παράπλευρον δωμάτιον καὶ ἔκλεισεν ὄπισθέν της τὴν θύραν ἀποτόμως. Φαίνεται ὅτι ἀφορμὴν ἐζήτει νὰπαλλαχθῇ τῆς ὀχληρᾶς ἐπιστασίας τῶν μικρῶν.

« Ἔγνοια σου, ἔγνοια σου! ἐφινίρισα πηλειὸ τὴ δουλειά μου καὶ θὰ κάτσω ἐγὼ μὲ δαῦτα » εἶπεν ἡ γραῖα, ἀναλαμβάνουσα ἐκ τῆς τραπέζης τὴν κιτρίνην της ταμβακοθήκην καὶ ροφῶσα μίαν πρέζαν μὲ μορφασμόν, τὸν ὁποῖον πολὺ ἠγάπων νὰπομιμοῦνται κατόπι τὰ παιδία. « Σπολάετη γιὰ τὴν πολλή σου καλωσύνη.

— Τίποτοι, νόνα μου! » ἀπήντησεν ἀπὸ μέσα ἡ νεᾶνις μὲ εἰρωνείαν.

Ἐσπόγγισε τὰς χεῖράς της ἡ γραῖα εἰς μάκτρον κρεμάμενον ὄπισθεν τῆς θύρας, ἐφόρεσε εἰς τὴν ζώνην τὴν ***καρδοῦλά*** *της, — τὸ ἐκ χαρτονίου καὶ διάνας ὑποστήριγμα τοῦ σκαρτσουνοξύλου της, — ἐπῆρε κατόπι τὸ* ***σκαρτσοῦνί*** *της μὲ τὰς στιλπνὰς βελόνας καὶ τὸ μεγάλον κουβάρι, καὶ ἐκάθισε νὰ πλέξῃ εἰς τὴν θέσιν, ποῦ εἶχεν ἀφήσει ἡ Μαργαρίτα. Ἤστραψαν ἐκ τῆς χαρᾶς οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν παιδίων. Περισσότερον ἀπ' ὅλους ἐκεῖ-μέσα, καὶ ἀπὸ τὸν σιόρ Γιακουμάκην, καὶ ἀπὸ τὴν Μαργαρίταν, καὶ ἀπὸ τὴν Νένεν, τὴν σιόρα-Γιακουμάκαιναν ἤθελαν πλησίον των.*

Πόσον ἦ.ο καλὴ πρὸς τὰ παιδία καὶ τρυφερὰ καὶ περιποιητική! Ποτὲ ὁ γλυκὸς λόγος δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὸ στόμα της, τὸ στόμα ἐκεῖνο τὸ γεροντικὸν καὶ νωδόν, αἱ δὲ ρικναί της χεῖρες, αἱ πλέκουσαι μὲ ταχύτητα ἀπαράμιλλον, θωπεῖαι; μόνον ἤξευραν νὰ χαρίζουν εἰς τὰς μικρὰς κεφαλάς. Ἀλλ' ὅτι πρὸ πάντων εἴλκυε κ' ἐμαγνήτιζε τὰ παιδία, ἀπὸ τοῦ μεγαλειτέρου, ποῦ ἦτο ὀκτὼ ἐτῶν, μέχρι τοῦ μικροτέρου ποῦ δὲν ἦτο ἀκόμη δύο, ἦσαν τὰ παραμύθια, τὰ ὡραῖα ἐκεῖνα παραμύθια, τὰ ὁποῖα ἡ ἀγαθὴ γραῖα ἤξευρε καὶ τοῖς διηγεῖτο μὲ τὴν ἰδιαιτέραν της τέχνην, πρόθυμος πάντοτε εἰς τὴν ἀθῴαν παράκλησιν.

« Φτάνει νὰ μὴν ἔχω δουλειά, παιδιά μου, καὶ σᾶς λέω ὅσα θέλετε » τοῖς ἔλεγεν. Ἐννοεῖτε λοιπὸν τόρα, ὅτι ἀφ' οὗ, καθὼς ἡ ἰδία ὡμολόγησεν, εἶχε τελειώσει ***πηλειὸ*** *τὴ δουλειά της, τὸ παραμύθι ἦτο κάτι τι ἀνατόφευκτον. Ἡ ὁμόφωνος παράκλησις ἔγεινε δεκτή· τ' ἀλφαβητάρια, — ἀφ' οὗ πρῶτα ἐδόθη ὑφ' ὅλων διαβεβαίωσις ὅτι ἤξευραν τὸ μάθημά τους νεράκι καὶ δὲν θὰ 'ντροπιάζουνταν στὸ δάσκαλό τους τόρα-τόρα, — ἐφυλάχθησαν μὲ προθυμίαν εἰς τὰς μικρὰς ἀπὸ διάναν σακκούλας, ἐκλείσθησαν τὰ στόματα, διεστάλησαν οἱ ὀφθαλμοί. Καὶ πρὶν τελειώσουν οἱ* ***πόντοι*** *τῆς πρώτης βελόνας, ἡ φωνὴ τῆς σιόρα-Γιακουμάκαινας ἤρχισε τονίζουσα ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιγῆς καὶ τῆς συγκινήσεως, τὴν στεροότυπον εἰσαγωγήν:*

« Κόκκινη κλωνὰ δεμένη
Στὴν ἀνέμη διπλωμένη,
Βάρτε κλῶτσο νὰ γυρίσῃ
Παραμύθι νἀρχινήσῃ. *(Ἀκολουθεῖ)*

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

— Ἐξεδόθη ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ κ. Α. Ι. Ἀρβανίτου βιβλίον περὶ Μακεδονίας, περιέχον πολλὰς ἐνδιαφερούσας εἰκόνας καὶ συμβάλλον εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς ἱστορίας καὶ γεωγραφίας τῆς χώρας ταύτης.

— Ὁ διαπρεπὴς φιλέλλην κ. Βιλάμοβιτς, ὁ διασκευαστὴς τῆς Ὀρεστείας τοῦ Αἰσχύλου ἔκαμε περισπούδαστον διάλεξιν ἐν Βιέννῃ τιτλοφορουμένην: «**Ὁ Ἑλληνισμὸς ὡς ζῶσα δύναμις**».

— Λέγεται ὅτι οἱ βασιλεῖς τῆς Ἀγγλίας τὴν ἄνοιξιν θὰ ἐπισκεφθοῦν τὰς Ἀθήνας.

— Εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ζάππειον ἐτελέσθησαν τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐπὶ παρουσίᾳ ἐκλεκτοῦ κόσμου τὰ ἐγκαίνια τῆς γ'. καλλιτεχνικῆς ἐκθέσεως. Ὑπεβλήθησαν πολλὰ ζωγραφικὰ καὶ γλυπτικὰ ἔργα. Μεταξὺ τῶν ἐκθετῶν ζωγράφων εἶναι καὶ ὁ ἡμέτερος φίλος καὶ συμπολίτης κ. Ν. Ἀλεκτορίδης, ὅστις ἐξέθεσε τὸν **Ἐσταυρωμένον του**, ἔργον πολλῆς ἀξίας.

— Ἀπὸ ἕνα ἐφημεριδογυλλαδοεργολαβικὸν γραφιδοπόλεμον μανθάνομεν ὅτι ἐν Ἀθήναις ἐγεννήθη εἷς μέγας συγγραφεύς. Ὀνομάζεται Κυριακοῦ καὶ ἔχει γράψει τὴν Κασιανὴν κ.τ.λ. Εὐχαριστοῦμεν τοὺς κ. κ. ἐφημεριδογυλλαδοεργολάβους διὰ τὴν σπουδαίαν ἀποκάλυψιν, ποῦ ἔκαμαν εἰς τὸ μέχρι σήμερον τυφλῶττον κοινόν μας.

— Εἰς τὸν Τζαχὶτ τῆς «Ἰαγὴ» ἐλέχθη ὅτι θὰ στηθῇ ἀνδριὰς δι' ἐράνων. Ὡραῖα. Προτρέπομεν τὸν Ἑλληνισμὸν νὰ προσφέρῃ τὸν ὀβολόν του. Ὁ κ. Τζαχίτης εἶναι ὁ μεγαλήτερος τῶν φιλελλήνων. Τὸ ἑλληνικὸν αἴσθημα, τὸ ὁποῖον ἦτο πάντοτε ζωηρόν, τὸ κατέστησε ζωηρότερον. Ἔχει, βλέπετε, αὐτὴν τὴν τιμήν.

— Εἰς τὴν Βουλὴν ψηφίζεται νομοσχέδιον περὶ ἀλητῶν. Κατ' αὐτὸ ἀλῆται λογίζονται ὅλοι οἱ ἄεργοι. Τοῦτο συνεκίνησε τοὺς περισσοτέρους κατοίκους τῆς ἀπεράντου πόλεως. Διότι οἱ περισσότεροι εἶναι ἄεργοι, ἄρα ἀλῆται.

— Ἀγγέλλεται ἡ προσεχὴς ἔκδοσις λυρικῶν καὶ σατυρικῶν ποιημάτων μὲ τὸν ὡραῖον τίτλον «Χρυσάνθεμα» ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ εἰς τὸ δημόσιόν μας ποιητοῦ Φ. Δ. Στεφανίδου. Τὰ «Χρυσάνθεμα» θὰ ἀποτελέσουν ἕνα ὡραῖον τόμον, τὸν ὁποῖον συνιστῶμεν ἐκθύμως εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Ἐπικαίρου».

— Ἰδιαιτέρως συνιστῶμεν εἰς τὸ ὁμογενὲς δημόσιον τὸ Μουσικὸν Λεύκωμα τοῦ καλλιτέχνου μουσουργοῦ μας κ. Κίμωνος Μπέλα. Τὸ Λεύκωμα τοῦτο ἐκριθῇ ὑπὸ τῶν εἰδώτων ἄξιον πάσης ὑποστηρίξεως. Περιλαμβάνει ἐκλεκτὰ τεμάχια διὰ πιάνον καὶ φωνητικὴν μουσικήν.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ πρῶτόν μου εἶνε πρόθεσις
τὸ δεύτερόν μου χρόνος,
Τὸ ὅλον βρίσκουμαι πρὸ σοῦ
ὡς σύντροφός σου μόνος.

Κ. Μ.

ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΕΙΠΟΝ

. . ρ . . . . δ . ς . . γ . . σ . . . ς τ . ν
κ . κ . . ν

Κ. Μ.

ΛΥΣΙΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟΥ

Εἰς τὸ αἴνιγμά μας τοῦ ἑνάτου φύλλου μᾶς ἐστάλησαν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα λύσεις, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ κατωτέρω εἶναι αἱ ὀρθαί:

Τὸ αἴνιγμα=Κάπα, τὸ δέκατον γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου. Καὶ Κάπα=φόρεμα.

Τὸ ἐλλειποσύμφωνον=Ἀπάντων τιμιώτερον πατρίς.

Πέραν — **Ἀγκωνιάτης**

Τὸ αἴνιγμα=Κάπα=γράμμα. Κάπα=φόρεμα.

Πέραν — **Ε. Τζελετόπουλος**

Αἱ λύσεις τῶν τελευταίων ἀσκήσεων ἔχουσιν ὡς ἑξῆς: Αἴνιγμα=Κάπα. Ἐλλειποσύμφωνον=Ἀπάντων τιμιώτερον πατρίς.

Κοντοσκάλιον — **Δημ. Καρακωνσταντίνου**
Φοιτητὴς τῆς Νομικῆς

Λύσις ἐλλειποσυμφώνου: Ἀπάντων τιμιώτερον πατρίς. Λύσις αἰνίγματος: Κάπα.

Χρυσόστομος Κανάκης

Ο ΑΠΕΛΠΙΣΜΕΝΟΣ

Τί σ' ἐμένανε ἂν οἱ ἄλλοι
ἔχουν πλούτη, ἔχουν κάλλη
ἔχουν μέγαρα μεγάλα
καὶ ἀκμὰ χίλια ἄλλα;

Ἡ νειότης μου χλωμαίνει
κι' ἡ καρδιά μου ἡ πικραμένη
μεσ' τὸ στῆθός μου στενοζει
μαύρη λύπη τὴν σκεπάζει.

Ἔρημος ξενιτευμένος,
δὲν προσμένω ὁ κακμένος
ἢ ποῦ πάρου μου τὴν χύρα
ποῦ μοῦ ἔφυγεν ἡ μάνα.

Δονάτος Στερνάρας.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον **Α. Ε. Μαρμαρᾶν.** — Σᾶς ἀπαντῶμεν ταχυδρομικῶς.

Δδα **Α. Ὀρτάκιοϊ.** — Ἐπιμένομεν εἰς τὰ γραφέντα. Ἄλλως τε ὁ ὀρεπόρτερ μας εἶναι ἀδύνατον νὰ λάβῃ ἐσφαλμένας πληροφορίας. Ἐπίσης ἡ Γαλλοαρμενικὴ Σχολὴ καὶ ὄχι ἡ Γαλλική. Ὅσον διὰ τὴν δεσποινίδα D. L. εἰς τὴν ὁποίαν μᾶς παρατέμπετε πρὸς ἄγραν ἀκριβεστέρων πληροφοριῶν, θὰ τὸ πράξωμεν.

Σ. Χ'. Γ. Πέραν. — Μολονότι ὑπογράφεσθε μὲ ἀνδρικὸν ὄνομα, ἡ γραφὴ μαρτυρεῖ ὅτι εἶσθε γυνή. Τὸ χωρατό σας πολὺ ἄνοστο.

Η. Π. Μακροχώριον. — Δυστυχῶς ἀδύνατον. Τὸ πρῶτον ἔχει ἤδη στοιχειοθετηθῆ. Εἰς τὸ ἑπόμενον. Τὸ δὲ ποίημά σας εἰς τὸ μεθεπόμενον.

Κον **Ἀγκωνιάτην. Πέραν.** — Ἐλάβομεν τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος.

Ε. Τ. Πέραν. — Ὡραία ἡ γελοιογραφία σας. Θὰ γίνετε μίαν ἡμέραν ὁπουδαῖος γελοιογράφος. Τὸ αἴνιγμα τὸ ἐλύσατε, ἀλλὰ τὸ ἔλυσαν καὶ ἄλλοι ὅπως θὰ ἴδητε εἰς τὸ οἰκεῖον μέρος.

Κον **Ν. Γαλατᾶ.**—Τὸ ποίημά σας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοσιευθῆ. Ἡ γλῶσσά του εἶναι ἀκατάστατος, ἡ περιττολογία του ἀφόρητος. Τὸ νὰ ἀραδιάζῃ τις στίχους καὶ νὰ ταιριάζῃ ὁμοιοκαταληξίας δὲν εἶναι ποίησις. Ἡ ποίησις εἶναι τέχνη καὶ τέχνη μεγάλη, ἥτις δὲν ἀποκτᾶται ἄνευ κόπου καὶ μελέτης. Νὰ ἀναγνώσητε καλὰ τὸν Σολωμὸν, τὸν Παλαμᾶν κλ. Προσπαθήσατε νὰ ἐμβαθύνετε εἰς τὸ μυστήριον τῆς τέχνης των. Ἂν τὸ κατορθώσετε, θὰ μάθετε καὶ σεῖς μίαν ἡμέραν νὰ γράφετε στίχους, οἱ ὁποῖοι νὰ δημοσιεύονται καὶ εἰς τὸν «Ἐπίκαιρον» καὶ ἄλλοῦ.

Κον **Χρ. Κ. Ἐγρὶ-καποῦ.**—Ἐλάβομεν ἐπιστολήν σας καὶ ἀπάντησιν εἰς ἐρώτησίν μας. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Λύσεις δημοσιεύονται. Ἀπάντησις προσεχῶς ὁμοῦ μὲ ἄλλας.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ε. Β. ΣΙΛΕΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΣΑΣ
Κουρσοὺμ χάν, ἀριθμ. 3.